

havde gennemgaaet de for disse Embedsmænd reglementerede forskjellige Lønningsclasser, først 400 Rbd., saa 500 Rbd. og saa 600 Rbd., saa blev han endelig efter en lang Arrække befordret til at være Overlærer i den By, hvor jeg boer, med en Gage af 800 Rbd.; men, inden han naaede de 800 Rbd., havde han her nede i Danmark gennemlevet et Tidsrum af, saavidt jeg veed, 15 eller 16 Aar. I disse 15 eller 16 Aar havde det, Manden havde kunnet tjene, ingenslunde været istand til at give ham de Midler ihænde, som han behøvede til sit Underhold. Han var saaledes kommen i Gjæld, og efter som nu hans Indtægter stige, og man altsaa kunde synes, at han var noget bedre faren i oekonomisk Henseende, saa var han dog lige nær alligevel; thi, saa meldte Creditorerne sig, og han har i den Anledning havt megen Fortrædelighed. Der være ingenslunde dermed sagt Noget til Mandens Forkleinselse; thi det er jo vist og sandt, at, naar man saaledes ved sine egne Kræfter og under smaa Forhold skal arbejde sig frem, er det høist naturligt, at Indtægten undertiden kan være for knap til at dække de nødvendige Udgifter, og det er jo altsaa ogsaa rimeligt, at en Mand, som har maattet hjælpe sig selv affæd, kan komme i smaa Kaar. Saaledes er det slet ikke sagt, at denne Mand, da han naaede op til at faae 1000 Rbd., ogsaa kunde have disse 1000 Rbd. til eget Behov. Nei, det kunde han ingenslunde; thi der var, som jeg tidligere berørte, Andre, som vilde have Part i dem. Efterat han nu havde udført den Gjerning, der var ham givet der, hvor han, som jeg nys nævnte, sidst var ansat, saa tildrog sig et Tilfælde ved den islandiske Skole, som foranledigede, at der nok omtrent saa godt som maatte ansættes en anden Mand til at bestyre Rectoratet. Til denne Tjeneste blev den Mand valgt, som der nu netop er Tale om. Jeg kan ikke sige, at han ikke selv har søgt Posten, men jeg kan sige, at han ikke har søgt den af nogen særdeles Attraa. Han er gaaet derpå efter nogle Overlæg med dem, som havde med denne Ting at gøre, fordi han syntes, at han ikke kunde lade det være (Latter). Ja, det er de Medlemmer leer; men der kan være mange Grunde,

hvorfor man ikke kan lade være at gøre en eller anden Ting (Ja!). Han har vistnok anseet det for sin Pligt at gaae derhen, netop fordi han var en Islander, og fordi han ikke syntes, at det var rigtigt af ham at nægte at paatage sig denne Gjerning, da der ikke var Mange, som havde Lyst til at udføre den, og jeg er forvisset om, at det netop var i Erkendelse af, at han ansaae det for sin Pligt at gaae derpå, at han gjorde dette. Paa det Sted, hvor han sidst arbejdede, havde han, efter at have været der en Stund, havt Leilighed til, at skaffe sig nogen Fortjeneste ud over det, som hans bestemte Løn gav ham, en Fortjeneste, der vistnok gjorde, at han der kunde have en lige saa stor Pengeindtægt som den, der nu er givet ham i fast Løn paa Island. Naar han nu skal være sig med Mindre end andre Rectorer, og han saa tilige skal udrydes af de Forhold, hvori han i en meget lang Række af Aar havde indlevet sig, saa var det dog vistnok ikke nogen stærk Fordring at stille til det Offentlige, om man gav denne Mand, som saaledes skiftedes til et fjernt Opholdssted, et saadant Bederlag, at han i alt Fald ikke skal komme i en ringere oekonomisk Forsatning ved at gaae derhen, end han var i her nede (Hør!). Jeg veed ikke, hvorvidt Folk kunne leve billigere paa Island, end man kan leve i en Provindsby her i Danmark; men jeg troer ikke, at det skal være synderligt meget, man kan bespare ved at leve der fremfor her. Ogsaa maa vi vel lægge Mærke til, at den, der skal være Rector ved en lærd Skole, han kan ikke være sig alene med det, han behøver til sit Livsophold og sin legemlige Bequemmelighed; der er andre Ting, som maae ansees for at være Nødvendigheder for ham; han skal følge med i den videnskabelige Udvikling, han skal være i Besiddelse af de Bøger og de videnskabelige Redskaber iøvrigt, som en Mand behøver, for at kunne røgte en Gjerning af det Omfang som hans, og det er Altsammen Noget, han ikke kan have og skaffe sig, uden Penge. Jeg troer derfor, at der kunde være en særlig Anledning til at undlade den Besparelse, som det er de Udvalg her har foreslaaet. Jeg veed nok, at, naar man ikke